

**ДНЗ «Татарбунарське професійно-технічне
аграрне училище»**

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони
праці у ДНЗ «Татарбунарське професійно-технічне аграрне училище»**

м. Татарбунари
2024

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ДНЗ «Татарбунарське ПТАУ»

Кабак О.Ю.

Кабак О.Ю. 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у ДНЗ «Татарбунарське професійно-технічне аграрне училище»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення встановлює порядок проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників ДНЗ «Татарбунарське ПТАУ», а також навчання з питань охорони праці здобувачів освіти, яке спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання, з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці та навчання, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

1.2. Положення розроблене на основі Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 р. №15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 р. за №231/10511 (із змінами).

1.3. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання усіма учасниками освітнього процесу, які спрямовані на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці здобувачів освіти, працівників з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

1.4. В закладі один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом директора.

1.5. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють органи управління освітою, органи державного нагляду за охороною праці, представники галузевої профспілки.

II. Навчання з питань охорони праці здобувачів освіти

2.1. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці в ДНЗ «Татарбунарський ПТАУ» проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері охорони праці.

2.2. Відповідно до галузевих стандартів професійно – технічної освіти проводиться навчання студентів здобувачів освіти з питань охорони праці в училищі. На базі галузевих стандартів, у яких надаються нормативні частини рекомендованих навчальних дисциплін з питань охорони праці, розроблено робочу програму, яка затверджується директором.

2.3. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці проводиться як традиційними методами, так і з використанням технічних засобів навчання.

2.4. Під час трудового і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях на здобувачів освіти поширюється законодавство про охорону праці.

III. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці у закладі

3.1. Під час прийняття на роботу і в процесі роботи посадові особи проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

3.2. В училищі навчання працівників з питань охорони праці проводиться у вигляді складової частини навчання з питань охорони праці, при цьому кількість годин і тематика навчання з питань охорони праці відповідає Типовому положенню. Навчання і перевірки знань підлягають усі без винятку працівники закладу освіти з урахуванням умов праці та їх діяльності. Посадові особи, діяльність яких пов'язана з організацією безпечного ведення робіт, під час прийняття на роботу та періодично (один раз на три роки) проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці за участю профспілки.

3.3. Директор ДНЗ «Татарбунарське ПТАУ», інженер охорони праці, особа відповідальна за організацію роботи з охорони праці, інші працівники, які є членами відповідної постійно діючої комісії з перевірки знань, один раз на три роки проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

3.4. Перевірка знань посадових осіб здійснюється відповідно до вимог нормативно - правових актів з охорони праці, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

3.5. Особи, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці з основних професій і з професій за сумісництвом.

3.6. Усі інші посадові особи та працівники училища проходять навчання і перевірку знань з охорони праці безпосередньо за місцем роботи, їх структурних підрозділах за обсягом не менше 20 годин.

3.7. Перевірка знань посадових осіб та інших працівників з питань охорони праці в закладі здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом директора закладу. Головою комісії призначається директор або його заступник, до службових обов'язків якого входить організація роботи з охорони праці. У разі потреби створення комісій в окремих структурних підрозділах їх очолюють керівники відповідних підрозділів чи їх заступники.

До складу комісії входять спеціалісти служби охорони праці, представники технічної служби, представник профспілки, уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці. До складу комісії установи та закладу освіти залучаються викладачі охорони праці, які проводили навчання

(за їх згодою). Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

3.8. Усі члени комісії проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці у порядку, установленому Типовим положенням та цим Положенням.

3.9. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці працівників складається членами комісії з урахуванням умов та затверджується директором училища.

3.10. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників є тестування, залік або іспит. Залік або іспит - за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування.

3.11. Результати перевірки знань з питань охорони праці працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці (додаток 1).

3.12. Особам, які під час перевірки знань з охорони праці виявили задовільні результати, видається посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці (додаток 2). При цьому в протоколі та посвідченні в стислій формі зазначається перелік основних нормативноправових актів з охорони праці, виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань. Видача посвідчень про перевірку знань працівникам, які проходили навчання в закладі, є обов'язковою лише для працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.

3.13. У разі незадовільних результатів перевірки знань з питань охорони праці працівники протягом одного місяця проходять повторну перевірку знань.

3.14. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

3.15. Організаційне забезпечення роботи комісії з перевірки знань (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на училище. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці - не менше 5 років.

3.16. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці проводяться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці.

IV. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці

4.1. Працівники університету, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 232/10512, та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України, Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 23 вересня 1994 року №

263/121, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 січня 1995 року за № 18/554, проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідно до Типового положення.

4.2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

4.3. Спеціальне навчання працівників училища з питань охорони праці проводиться як безпосередньо за місцем роботи, так і в навчальному центрі.

4.4. Спеціальне навчання з питань охорони праці проводиться в закладі за навчальними планами і програмами, які розробляються з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників і затверджуються наказом (розпорядженням) директора.

4.5. Стажування, дублювання і допуск до роботи працівників училища, які виконують роботи підвищеної небезпеки, проводяться відповідно до Типового положення.

4.6. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться: комісією, що створюється за наказом директора, якщо навчання проводилось в училищі; комісією відповідного територіального органу Держпраці за участю відповідних профспілок, якщо навчання проводилось у навчальному центрі. До складу комісії з перевірки знань з охорони праці залучають осіб, які пройшли навчання та перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці та мають посвідчення.

V. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці

5.1. Посадові особи та інші працівники училища під час прийняття на роботу та періодично мають проходити інструктажі з питань охорони праці.

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками в закладі здійснюється відповідно до Типового положення:

5.3. Вступний інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками, які: приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади; прибули до училища і беруть безпосередню участь в освітньому та виробничому процесах або виконують інші роботи для закладу. Вступний інструктаж проводиться інженером охорони праці, який, в установленому цим Положенням порядку, пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці. Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці за програмою, розробленою службою охорони праці. Програма та тривалість інструктажу затверджуються директором училища. Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників (додаток 3), який зберігається службою охорони праці, а також у наказі про прийняття працівника на роботу;

5.4. Первинний інструктаж з охорони праці проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником: новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до закладу; який переводиться з одного структурного підрозділу училища до іншого; який виконуватиме нову для нього роботу;

відрядженим, який бере безпосередню участь в освітньому або виробничому процесі. Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за чинними в училищі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт;

5.5. Повторний інструктаж з охорони праці проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником, групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом питань первинного інструктажу. Повторний інструктаж проводиться на роботах з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців;

5.6. Позаплановий інструктаж проводиться на робочому місці або в кабінеті охорони праці у разі: введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з охорони праці;

зміни технологічного процесу, заміни або модернізації устаткування, приладів та інструментів, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці; порушень працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;

перерви в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, для решти робіт - понад 60 днів. Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення;

5.7. Цільовий інструктаж з охорони праці проводиться у разі:

ліквідації аварії або стихійного лиха;

проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань охорони праці оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

5.8. Інструктажі з охорони праці із здобувачами освіти під час трудового і професійного навчання на виробництві проводяться відповідно до цього Положення, а саме:

вступний інструктаж з охорони праці: до початку трудового або професійного навчання на виробництві;

у разі екскурсії на підприємство.

Вступний інструктаж з охорони праці із здобувачами освіти перед початком трудового і професійного навчання проводять керівники робіт, майстри виробничого навчання та інші особи, на яких наказом директора закладу покладено обов'язки, та безпосередні керівники робіт на виробництві (керівники структурних підрозділів, майстри, фізичні особи, які використовують найману працю). Реєстрація вступного інструктажу з охорони праці проводиться у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників;

5.9. Первинний інструктаж: перед початком навчання в кожному кабінеті, майстерні; перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з

використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо. Первинний інструктаж з охорони праці із здобувачами освіти проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці, де проводиться трудове та професійне навчання;

- позаплановий інструктаж: у разі порушень здобувачами освіти вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що можуть призвести або призвели до травм, надзвичайних ситуацій тощо;

- повторний інструктаж: на робочому місці, де здійснюється трудове та професійне навчання, у строки, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці: для робіт з підвищеною небезпекою - 1 разу на 3 місяці; для решти робіт - 1 разу на 6 місяців;

- цільовий інструктаж: у разі їх участі у ліквідації аварії або стихійного лиха; під час проведення робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд допуск, наказ або розпорядження.

Інструктажі з охорони праці зі студентами під час трудового і професійного навчання проводяться відповідно до Типового положення.

Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці з працівниками та студентами, які проходять виробниче навчання та виробничу практику, проводить безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці особою, яка проводила інструктаж. При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці працівників, студентів допуск до роботи особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці (додаток 4). Сторінки журналу реєстрації інструктажів мають бути пронумеровані і прошнуровані. У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж проводиться відповідно до Типового положення.

5.10. Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу, затверджується роботодавцем.

Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці для здобувачів освіти під час трудового і професійного навчання в університеті та на виробництві визначаються нормативно-правовими актами у сфері освіти і охорони праці з урахуванням специфіки навчання.

Інженер з ОП

О.О.Сімонова